

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

Základní škola České Budějovice, Matice školské 3

Matice školské 3, 370 01 České Budějovice

Identifikátor školy: 600 057 569

Zřizovatel: Město České Budějovice, Lidická 4, 370 92 České Budějovice

Školský úřad České Budějovice, Nerudova 59, 370 04 České Budějovice

Termín konání orientační inspekce: 27. - 29. listopad 2000

Čj.	073 168/00 – 2406
Signatura	og1cu104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je právním subjektem, sdružuje základní školu a školní družinu. Základní školu navštěvuje v tomto školním roce 521 žáků rozmístěných do 22 tříd, pro žáky na 1. stupni školy jsou zřízena 3 oddělení školní družiny. Žáci tříd 1. až 9. ročníku jsou vzděláváni podle programu Základní škola čj. 16847/96-2. Pro žáky se specifickými poruchami učení a chování je zřízena specializovaná třída ve 4. ročníku. Žáci 3. až 9. ročníku s jazykovým nadáním navštěvují třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků. Vyučování v těchto třídách probíhá v souladu se schváleným učebním plánem čj.: 16333/96-22-21.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Časová dotace hodin předmětu odpovídá učebnímu plánu realizovaného vzdělávacího programu. Od 7. ročníku je ve třídách B zavedena na žádost rodičů a v souladu s potřebami žáků jedna hodina volitelného předmětu nazvaného cvičení z českého jazyka. Obsah vzdělávání uvedeného předmětu není deklarován. Hodiny jsou chápány jako procvičovací podle momentální situace ve třídách. To je v rozporu s požadavky na doplňování vlastních volitelných předmětů uvedených v poznámkách k učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola.

Na 1. stupni probíhala výuka podle platných osnov. Tematické plány (jsou vyžadovány vedením školy) odpovídaly učebním osnovám.

Do tematických plánů na 2. stupni byla zařazována učební témata ročníků jiných (7. ročník). Zápisy v třídních knihách se neshodovaly s tematickými plány vyučující (třída VII. B). Z tematických plánů nebylo patrné, zda jsou do vyučování zařazeny činnosti (práce s literárním textem, diskuze apod.). Rozšiřující učivo nebylo obsaženo v žádném z tematických plánů. V paralelních třídách byla vyučována táž látka, aniž by byli respektováni nadaní žáci ze tříd s rozšířenou výukou jazyků.

Učitelé navštěvují vzdělávací akce podle svého výběru. Na 2. stupni se tato skutečnost inovací forem a metod výuky neprojevila.

Všichni vyučující ve sledovaných hodinách splňovali podmínky pro odbornou i pedagogickou způsobilost ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Hospitace proběhly v 5 třídách 1. stupně a 4 třídách 2. stupně u 9 vyučujících. Učitelky na 1. stupni jsou zkušené a mají dlouholetou praxi. Hodiny připravily svědomitě, jejich práce byla efektivní. Na 2. stupni vyučují učitelé méně zkušení. Projevilo se to nedostatky při celoročním plánování výuky a bezprostřední přípravě na vyučování, byť příprava byla velmi svědomitá (ve škole není vyučující českého jazyka, jenž by jim mohl účinně metodicky pomáhat). Hodiny byly sestavovány zejména s ohledem na předávání znalostí. Zařazováno bylo málo činností.

Ve vyučování se užívaly především učebnice (na 2. stupni se vyučuje podle ucelené řady učebnic dr. Styblíka, Český jazyk pro 6. – 9. ročník), nakopírované texty a cvičení. Učební pomůcky, včetně normativních příruček, byly používány výjimečně. Hodiny na 1. stupni proběhly ve velmi hezkém, esteticky působivém prostředí. Na 2. stupni byla estetická úroveň a podnětnost tříd na nižší úrovni. Některé třídy jsou malé a při vysokém počtu žáků (i přes 30) seděli žáci v prvních lavicích bezprostředně před tabulí a ti v řadě u dveří četli zápisy obtížně. Školní nábytek odpovídal věku a vzrůstu žáků.

Na 1. stupni byly hodiny členěny tak, aby vyučování bylo efektivní. Jejich plánovaná struktura odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Učitelky nabízely rozmanité a pestré činnosti, které usnadňovaly žákům učení. Tempo vyučování bylo přizpůsobováno individuálním potřebám žáků, aby nepocíťovali únavu. Rozmanité činnosti udržovaly jejich pozornost a zájem. Učivo bylo promyšleno tak, aby je bylo možno využít v praxi, aby bylo rozvíjeno myšlení a estetické citění žáků. Pozornost byla věnována individuální péči o žáky s vývojovými poruchami v učení a jejich potřebám.

Ke kladům výuky na 2. stupni patřilo, že pro opakování byla vybírána i jiná cvičení než z učebnice (VIII. C). S přehledem byla zvládána práce ve třídě, z níž během vyučování žáci odcházeli k zubnímu lékaři a vraceli se od něj (VI. A). Do hodin na 2. stupni bylo zařazováno mnoho témat. Nebylo vždy jasné, čeho mají žáci dosáhnout. Vyučující nedokázali odhadnout trvání zadávaných úkolů. Měli sklon k monologu. Frontálně organizované vyučování nebralo v úvahu zvláštnosti žáků, neumožňovalo samostatnou práci, nepodporovalo aktivní učení. Sdělování učiva nevytvářelo žákům prostor pro samostatné myšlení. Otázky k vyučovací látce byly formulovány tak, že vyžadovaly pouhé vybavování učiva. Problémové úkoly zadávány nebyly. Práce ve skupinách se nedařila, neboť v žácích nebyl vzbuzen o zadanou práci zájem (IX. B). Ověřování znalostí bylo prováděno většinou orientačním zkoušením. Nová látka byla vykládána. Důraz byl kladen na pravopisné dovednosti, vyjadřovací schopnosti žáků nebyly rozvíjeny v potřebné míře (s výjimkou VIII. C). V závěru hodin nebylo učivo shrnuto, zopakováno. Žákům nebyla poskytnuta zpětná vazba, zda se jim dařilo nebo nedařilo.

Učivo bylo interpretováno věcně správně a bylo v souladu se současným stavem teorie a praxe. Motivace a hodnocení žáků hrály dominantní roli v procesu výuky na 1. stupni. Učitelky se neobávaly hodnotit žáky podle jejich schopností. Na 2. stupni byli žáci zkoušeni z pamětných znalostí. Klasifikace zkoušených byla objektivní. Slohové kontrolní práce byly opraveny pečlivě a spravedlivě hodnoceny.

Vztahy ve třídách na 1. stupni byly vesměs harmonické, vládla zde povzbuzující atmosféra založená na vzájemné důvěře. Na 2. stupni se objevil i nlad mezi učiteli a jednotlivými žáky, což nepřispívalo k podnětné pracovní atmosféře. V jedné třídě si učitelka se žáky zjevně nerozuměla. Důsledkem bylo, že ponechala některé dělat si, co chtějí a nezapojovala je do práce ostatních.

Na 1. stupni byli žáci velmi dobře motivováni. Mají dobré pracovní návyky, na činnosti se dobře soustředí. Získávali dovednosti a znalosti v potřebném tempu podle individuálních schopností. Potíže mají ve vyjadřování i v pravopisu. Žáci na 2. stupni nebyli dostatečně vedeni k samostatnosti. Na práci se často neuměli soustředit. Nejednou jim chyběla motivace. Někteří chápali pomalu a nepřesně instrukce vyučujících. Potíže jim činilo čtení (někteří nezachytili smysl přečteného), pravopis. Chyběly jim stylistické dovednosti a verbální vyjadřovací dovednosti. Přes veškerou snahu vyučujících nejeví valný zájem o četbu (zajímavé nabídky nové vedoucí školní knihovny zatím zvýšení zájmu nepomáhají). Verbální i neverbální projev vyučujících byl dobrý. Byli žákům příkladem ve vystupování i oblečení.

Vyučování na 1. stupni vykazovalo výraznou převahu pozitiv. Na 2. stupni byla zjištěna negativa a pozitiva téměř v rovnováze.

Celkově mělo vyučování průměrnou úroveň.

Anglický jazyk

Týdenní hodinová dotace předmětu ve všech třídách jsou v souladu se schváleným učebním

plánem, členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám. Z předložených tematických plánů je patrná kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Plány neumožňují dobrou orientaci v časovém plnění výuky jednotlivých složek jazyka. Vzhledem k tomu, že předložené plány jsou zpracovány pro vyučování ve třídách s rozšířenou výukou cizích jazyků, jsou tyto dokumenty značně formální. Částečnou výjimkou jsou plány pro třídy VI. A a VIII. A. Výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd. Žákům s hlubším zájmem o výuku cizího jazyka nabízí škola účast v jazykově zaměřených volitelných předmětech, zájmových kroužcích a nepovinných předmětech. Konverzační soutěže v anglickém jazyce ve školním roce 1999/2000 se zúčastnili žáci školy v obou věkových kategoriích. Zájezdy žáků do Anglie vytvářejí velmi vhodný doplněk výuky.

Vyučující cizích jazyků jsou pro výuku odborně a pedagogicky způsobilí. Ve sledovaných třídách s rozšířenou výukou jazyků tato skutečnost příznivě ovlivňuje zájem žáků o předmět. Výuku koordinuje vedoucí učitelka předmětu. V plánu metodických akcí jsou předpokládány vzájemné hospitace vyučujících cizích jazyků, z nich některé již byly uskutečněny. Pro výuku jazyka je nově zřizována odborná učebna, jejíž vybavení je postupně doplňováno. Prozatím zde chybí aktualizující obrazový materiál z anglofonních zemí. Ve výuce byly využity učebnicové tituly Chatterbox, Go 1 (Longman) a Tip top 3. Celkově je při výuce angličtiny využíváno 5 druhů učebnic různých nakladatelství.

Ve sledovaných třídách byli žáci se zájmem o cizí jazyk. Tato skutečnost byla dobře patrná v požadavcích vyučujících na žáky a v jejich přístupu k předkládaným úkolům. Výběr, sled a množství informací byly přiměřené věku žáků a stanoveným výukovým cílům. Organizační pokyny byly srozumitelné, jasné, vedené v maximální možné míře v cizím jazyce (kromě hodiny ve třídě V. A).

Hlavní pracovní metodou byla přímá práce se žáky. Společným prvkem všech hospitovaných hodin byla aktivizující činnost vyučujících, dobrá spolupráce žáků, příjemná pracovní atmosféra a činnosti cíleně vedené k vytváření konverzační schopnosti žáků. Výslovnost žáků byla vyučujícími důsledně opravována. Ve 3 sledovaných hodinách byla vhodně zařazena magnetofonová nahrávka. V písemnostech žáků byly neopraveny chyby v zápisech výslovnosti. V programu hodin, kromě III. A třídy, byly herní prvky či dramatizace dialogu zařazeny sporadicky.

Všechny hospitované hodiny měly dobré pracovní tempo a spád. V závěru provedli učitelé shrnutí a zopakování základních poznatků. Realizace výuky umožňovala všem žákům uplatnění. Ve vyučování byla respektována osobnost žáka, komunikace vycházela ze vzájemné důvěry mezi učitelkami a žáky. Verbální a neverbální komunikace učitelky byla velmi dobrá, žáci projevovali k výuce pozitivní vztah. Nežádoucí chování žáků se v hospitovaných hodinách nevyskytlo.

Výuka anglického jazyka má přes některé formální nedostatky velmi dobrou úroveň.

Matematika

Týdenní hodinové dotace odpovídaly ve všech ročnících schválenému vzdělávacímu programu. Učivo je přehledně a v souladu s učebními osnovami předmětu rozvrženo v tematických plánech učitelů. Z plánů je patrná kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. V systému plánování učiva matematiky na 2. stupni jsou menší měrou zohledněna specifika žakovských kolektivů jednotlivých tříd. Vyučující jsou velmi dobře informováni o žácích se specifickými poruchami učení. Předmětová komise matematiky postupuje ve své činnosti podle plánu zpracovaného pro školní rok 2000-2001. Na svých pravidelných jednáních se zabývá plánováním výuky, koordinuje zapojení žáků do matematických soutěží, sleduje

a hodnotí výsledky žáků v zadávaných prověrkách a testech. Z dalších předmětů se vztahem k matematice je v 7. a 9. ročníku vyučován volitelný předmět cvičení z matematiky. Obsah výuky tohoto předmětu není stanoven, tematické plány pro jeho výuku nejsou zpracovány. Žáci školy se ve velkém počtu zapojují do řešení úloh základního kola matematických soutěží.

Vyučující matematiky splňují podmínky pro odbornou i pedagogickou způsobilost ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Vybavení školy pomůckami odpovídá potřebám výuky, pomůcky jsou přehledně uloženy v kabinetech, vyučující mají k dispozici didaktickou techniku. Žáci používají předepsaným způsobem schválené tituly učebnic a některé další učební texty. Hospitované hodiny proběhly v běžných kmenových učebnách, které poskytují vhodné psychohygienické podmínky pro činnost žáků. Estetika prostředí učeben je dobrá, na 2. stupni je vybavení učeben z hlediska potřeb výuky matematiky méně podnětné. Většina vyučovacích hodin matematiky je optimálně rozvrhově zařazena. Některé hodiny na 1. stupni jsou v rozvrhu zařazeny jako 4., na 2. stupni jako 5. vyučovací hodina. Struktura hospitovaných hodin převážně odpovídala věku žáků a stanoveným výukovým cílům. Specifické vzdělávací potřeby žáků s vývojovými poruchami učení byly vyučujícími respektovány. Výběr aktivizujících metod a forem práce v hodinách byl optimální na 1. stupni, na 2. stupni převládala frontální práce se žáky.

Na 1. stupni byly výběr, sled a množství informací přiměřené náročnosti učiva. Organizace činností umožňovala všem žákům aktivní zapojení do výuky, žáci byli důsledně vedeni ke schopnosti aplikovat probírané učivo při řešení praktických úloh. Zadávané úlohy byly obtížností přiměřené schopnostem žáků. Samostatná práce byla vždy vyhodnocena, vzorové řešení bylo žákům řádně zdůvodněno. Učivo bylo žákům interpretováno věcně správně, veškerý vyučovací čas byl efektivně využit. Sledované hodiny byly vyučujícími promyšleny, účinnost výuky pozitivně ovlivnily předem dobře připravené tabule.

Na 2. stupni bylo učivo převážně vyvozováno za aktivní účasti žáků, většinou názorně a srozumitelně. Tempo výuky bylo přiměřené schopnostem žáků, zejména žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Nové učivo navazovalo na dosavadní vědomosti a dovednosti žáků. V průběhu výuky převládala přímá práce s celou třídou. Zadávané úkoly pro samostatnou práci měly charakter frontálních činností, vnitřní diferenciací byla minimálně využívána. Skupinové formy práce nebyly ve sledované výuce zařazeny. V některých hodinách byla vhodně zařazena samostatná práce žáků s kalkulátory a modelovacími soupravami. Většina žáků měla možnost uplatnit ve výuce své vědomosti a dovednosti. Žáci byli vedeni učitkami k aplikaci získaných vědomostí a dovedností, v některých hodinách již méně k sebekontrolě a přesnosti. Vhodně bylo rozvíjeno jejich logické myšlení. Učivo bylo v potřebné míře průběžně opakováno a procvičováno, v některých hodinách vhodně aktualizováno. Ve většině sledovaných hodin (kromě třídy VII. B) chyběl v závěru dostatečný časový prostor pro shrnutí učiva. Výuka v některých hodinách byla velmi dobře zabezpečena pomůckami, didaktická technika v žádné z hospitovaných hodin využita nebyla.

Na 1. stupni byli žáci k činnosti převážně vhodně motivováni. Vzhledem k motivaci, pomůckovému zabezpečení a použitým metodickým postupům byla vynikající hodina ve speciální třídě s dyslektickými žáky. Ve třídě II. B nebylo využito zařazení relaxačních prvků, které by eliminovaly únavu a neklid žáků na konci hodiny. Hodnocení žáků ve všech sledovaných hodinách bylo zaměřeno pozitivně a obsahovalo vždy rozbor vzniklých chyb a nedostatků. V průběhu výuky byly vhodně rozvíjeny komunikativní schopnosti žáků a připuštěna různost názorů. V diskusi byla respektována osobnost žáka, veškerá činnost výrazně směřovala k pozitivním vztahům mezi učitkami a žáky. Pokyny vyučujících byly srozumitelné a přiměřené věku žáků. K výuce projevovali žáci kladný vztah, verbální

a neverbální komunikace učitelek byly dobré. Žákovským písemnostem je věnována náležitá pozornost jak po obsahové tak po estetické stránce.

V hodinách na 2. stupni byli žáci vhodně motivováni pochvalou a povzbuzením. Učitelky věnovaly potřebný prostor vyhodnocení samostatné práce žáků, v některých hodinách však nebyl zachován správný metodický postup při odstraňování chyb, kterých se žáci dopustili. Zájem žáků o práci v hodině vhodně podpořily zařazené úlohy z oblasti „rekreační matematiky“, početní rozcvičky vedené soutěživou formou, připomínáno bylo praktické uplatnění probíraného učiva. Ve většině sledovaných hodin chybělo závěrečné adresné zhodnocení práce žáků s důrazem na jejich dílčí úspěchy.

Osobnost žáka byla učitelkami respektována, atmosféra ve třídách vytvářela velmi dobré podmínky pro výuku. Žáci i učitelky respektovali dohodnutá pravidla chování a jednání. Rozvoji komunikativních dovedností byla věnována převážně malá pozornost. Žáci se většinou vyjadřovali heslovitě a jednoslovně. Úroveň písemných a grafických prací žáků je učitelkami sledována a hodnocena.

Veškeré sledované hodiny na 1. stupni byly hodnoceny jako velmi dobré, na 2. stupni byly sledované hodiny hodnoceny od vynikající po průměrnou.

Celkově je úroveň výuky matematiky hodnocena jako velmi dobrá.

Přírodopis, chemie, zeměpis

Časové dotace předmětu a zařazení tematických celků do jednotlivých ročníků odpovídalo přijatému vzdělávacímu programu. V přírodopisu je využita možnost přizpůsobení tematických plánů použitým učebnicím. Záznamy v třídních knihách odpovídaly tematickým plánům. Plánované laboratorní práce byly provedeny.

Většina výuky byla zajištěna učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro 2. stupeň ZŠ. Výuku chemie a část výuky přírodopisu zajišťuje vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku na středních školách.

Škola nemá odborné pracovny, pomůcky jsou přenášeny do běžných tříd. Žáci byli vybaveni kvalitními učebnicemi. Věcná náplň výuky odpovídala věku žáků a stanoveným výukovým cílům.

Učení bylo založeno převážně na receptivní úloze žáků. Vyučující předávali žákům hotové poznatky formou výkladu, řízeného rozhovoru nebo prostým oznamováním a diktováním informací. Jen část výuky byla spojena s výraznější prací žáků s učebnicemi, přírodninami a laboratorní technikou (pozorování nerostů, filtrace, vlastnosti zemské kůry). Většinou byly velmi málo využity učebnice. V některých hodinách nebyly použity vůbec, ačkoliv v nich bylo kvalitní vyobrazení a popis rostlin, které vyučující rozsáhle verbálně popisoval. Práce s mapou byla vhodně zařazována. Cílem práce žáků však bylo pasivní pozorování spojitostí mezi oznamovanými informacemi a mapou. Žáci nedostávali úkoly k samostatnému, objevnému vyhledání informací, které byly vzdělávacím cílem hodiny. Vyučující nebyli připraveni na činnostní pojetí výuky. Nedokázali přenechat iniciativu žákům a zaměstnat je řízeným vyhledáváním klíčových informací, aniž by je předem žákům nepředříkali, nediktovali, nevypisovali. Žáci nedostávali příležitost k předkládání výsledků samostatné myšlenkové činnosti. Očekával se od nich pozorný poslech a schopnost odpovídat na otázky, které z učitelova výkladu vplynuly. Při výuce se uplatnila jen ta část žáků, kterým k učení a komunikaci s učitelem stačí sluchová analýza mluvního projevu, případně doprovodné pozorování mapy, obrazu, modelu. Pro žáky, kteří k učení ve škole a k následné komunikaci s učitelem potřebují používat individuální činnosti, např. číst, vypisovat, hledat, porovnávat, mluvit o svých poznacích, kreslit si získané představy, určovat význam jevů, apod., nebylo

vytvořeno odpovídající prostředí.

K motivaci žáků byly využívány převážně osobní zkušenosti učitelů, kvalitní řízený rozhovor, znalost přírody, odbornost, pracovní elán, zajímavosti z daného tématu. Komunikace vyučujících byla odborně správná, srozumitelná. Komunikace žáků byla redukována převážně na tvorbu odpovědí a doplňování výkladu učitelů. Zařazené zkoušení žáků bylo zaměřeno na pouhé ověřování vědomostí při rozhovoru učitele se žákem. Socializační a komunikační význam zkoušení nebyl doceněn, třída byla zaměstnávána jinou činností.

Receptivní formy učení měly průměrnou až velmi dobrou úroveň. Činnostní formy učení byly průměrné. Celkově byla kvalita výuky hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky byly s ohledem na některé zjištěné nedostatky hodnoceny jako průměrné. Téměř veškerá výuka sledovaných předmětů byla vedena vyučujícími s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí, personální podmínky školy pro výuku sledovaných předmětů byly celkově velmi dobré. Prostorové a materiální zabezpečení výuky, efektivita a způsob využití pomůcek, učebnic a didaktické techniky ve výuce byly celkově na průměrné úrovni. Psychohygienické podmínky sledované výuky byly v celkovém hodnocení velmi dobré. Použité metody a formy práce na 1. stupni byly nadprůměrné až spíše nadprůměrné úrovně. Na 2. stupni ve výuce některých předmětů převažovala frontální práce, méně výrazné bylo činnostní pojetí výuky. Metody a formy práce na 2. stupni byly celkově hodnoceny jako průměrné. Motivace a hodnocení žáků, interakce a komunikace vykazovaly celkově nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.

Úroveň výuky ve sledovaných předmětech byla hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy má zpracovanou stručnou koncepci dalšího rozvoje školy. Stanovené koncepční záměry vychází z dosavadního vývoje školy a jsou orientovány především na optimální uspokojování vzdělávacích potřeb různě nadaných žáků při respektování jejich osobnosti a individuality.

V návaznosti na koncepci byl zpracován Program práce školy ve školním roce 2000-2001. Program vychází z analýzy dosavadní úrovně a výsledků výchovně vzdělávací práce školy, je rozpracován pro jednotlivé oblasti její činnosti a stanovuje příslušné priority. Inspekční zjištění formulovaná v předchozí části zprávy ukazují, že cíle a úkoly, které byly stanoveny pro oblast pedagogické práce školy, nejsou v některých sledovaných předmětech důsledně plněny. Pracovníky školy byl program práce schválen na jednání pedagogické rady.

Činnost ve specifických oblastech výchovy a vzdělávání je dobře naplánována výchovným poradcem, vedoucí vychovatelkou školní družiny a koordinátorem protidrogové prevence. Účinným prostředkem operativního řízení jsou měsíční plány činnosti, které vycházejí z programu práce školy. Pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami mají vyučující zpracované kvalitní individuální vzdělávací programy. Výuka předmětů je rozplánována v tematických plánech vyučujících, které kromě českého jazyka v 7. ročníku obsahově odpovídají učebním osnovám vzdělávacího programu. Některé tematické plány však minimálně zohledňují specifika konkrétních žakovských kolektivů v jednotlivých třídách.

Učební plán školy odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu a podmínkám školy. Výběr volitelných předmětů v menší míře respektuje různost zaměření žáků. Rozdílná zájmová orientace žáků je respektována pestrou nabídkou různě zaměřených kroužků a nepovinných předmětů. Škola nabízí žákům účast na řadě dalších aktivit, které účelně vyplňují jejich volný čas a vhodně rozšiřují výuku. Žáci školy se pravidelně zúčastňují řady soutěží a olympiád. Škola pro ně organizuje plavecký a lyžařský kurs, v souvislosti s rozšířenou výukou cizích jazyků jsou pro žáky pořádány školní zájezdy do anglicky a německy mluvících zemí.

Plánování činnosti školy vykazuje negativa a pozitiva v rovnováze.

Organizování

Ředitelka školy zastává vedoucí funkci od ledna roku 2000 a v řízení školy se zapracovává. Spolu se svou zástupkyní a s pomocí dalších pracovníků, kteří zastupují jednotlivé profesní skupiny ve škole, se snaží účelně organizovat činnost všech podřízených. Pracovníkům, kteří se podílejí na řízení školy, byly stanoveny konkrétní povinnosti a kompetence. Všem pracovníkům je určena konkrétní pracovní náplň, jejich činnost se řídí dobře zpracovaným organizačním řádem. Metodické orgány školy se zabývají plánováním výuky, koordinují její materiální zabezpečování, sledují vyučovací výsledky žáků, organizují výměnu zkušeností mezi vyučujícími a přípravu soutěží. Spolupráce metodických orgánů s vedením školy v oblasti plánování a hodnocení úrovně výuky je méně účinná.

Povinnosti a práva žáků jsou stanovena vhodně sestaveným vnitřním řádem školy. Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků jsou stanovena vnitřním klasifikačním řádem školy. Tento klasifikační řád je velmi dobře zpracován s ohledem na hodnocení vědomostí a dovedností žáků v předmětech teoretického zaměření, v minimální míře však stanovuje pravidla pro hodnocení žáků v předmětech prakticky a výchovně zaměřených.

Informace jsou pracovníkům předávány na pedagogických radách a provozních poradách. Pravidelně jsou zveřejňovány měsíční plány práce, významným informačním zdrojem pro pedagogické pracovníky je nástěnka instalovaná ve sborovně školy. Žáci jsou v potřebné míře informováni třídními učiteli i ostatními vyučujícími. Výchovná poradkyně dobře informuje žáky i jejich rodiče o možnostech profesní orientace a koordinuje činnost vyučujících v oblasti individuální péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami. Ke kvalitní informovanosti mezi žáky a vedením školy přispívá činnost Dětského aktivu, složeného ze zástupců tříd 3. až 9. ročníku. Informace se dostávají k pracovníkům i žákům včas a v potřebném rozsahu. Osobní data žáků i pracovníků školy jsou spolehlivě zabezpečena před zneužitím.

Vnější informační tok probíhá formou pravidelných třídních schůzek, individuálních konzultací s rodiči žáků a průběžné informace prostřednictvím žakovských knížek. O závažných skutečnostech týkajících se žáků jsou rodiče informováni neprodleně písemně nebo telefonicky. Při škole aktivně pracuje Sdružení rodičů, které se na toku informací také podílí. (Úroveň spolupráce školy se Sdružením rodičů hodnotí vedení školy kladně.)

Výsledky své práce prezentuje škola na veřejnosti vystoupeními žáků na kulturních, společenských a sportovních akcích, pořádány jsou výstavy žakovských prací. Spolupráce školy se zřizovatelem a Školským úřadem České Budějovice probíhá bez problémů. Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů, je vedena na dobré obsahové i formální úrovni.

Výroční zpráva o činnosti školy je dokument zpracovaný v souladu s požadavky § 17e odst. 2 zákona č. 135/1995 Sb., o státní zprávě a samosprávě ve školství. Zpráva má dobrou vypovídací hodnotu a je využívána jako jeden z nástrojů pro sebehodnocení školy.

Oblast organizace činnosti školy má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Výuka je zabezpečena odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími. Odborná a pedagogická způsobilost učitelů je vzhledem k potřebám školy optimálně využita. Přírodovědně zaměřená odborná způsobilost obou vedoucích pracovníků školy jim znesnadňuje specializované metodické vedení jazykové výuky. Vyučujícím s krátkou pedagogickou praxí, s výjimkou vyučujících českého jazyka na 2. stupni, je vhodným způsobem zajištěna metodická pomoc. Škola nemá zkušeného učitele českého jazyka, který by mohl být méně zkušeným učitelům tohoto předmětu metodickou oporou. Vedení školy uplatňuje převážně demokratický styl řízení. Důležitým rozhodnutím předchází diskuse s pracovníky, při níž jsou respektovány jejich názory, náměty a připomínky. Objem a kvalita vykonávané práce, její výsledky a aktivity vykonávané nad rámec základních pracovních povinností jsou kritérii pro hodnocení a odměňování pracovníků. Konkrétní výše finančního ohodnocení v oblasti nenárokových složek platu je pracovníkům individuálně zdůvodňována. Vedení školy vytváří pracovníkům odpovídající pracovní zázemí, pozitivně ovlivňuje kvalitu interpersonálních vztahů ve škole.

Vedení a motivování pracovníků je na průměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost vychází z přehledně zpracovaného plánu kontrol. Poznatky z kontrolní činnosti jsou sumarizovány a prezentovány pracovníkům školy na poradách. Závěry kontrolní činnosti se promítají do hodnocení jednotlivých pracovníků. Některé nedostatky zjištěné během inspekce v činnosti správních zaměstnanců školy signalizují nižší účinnost kontrolní činnosti v této oblasti. Po upozornění byly uvedené nedostatky neprodleně odstraněny. Součástí kontrolní činnosti vedení školy je hospitační činnost, která se vztahuje se ke všem pedagogickým pracovníkům a k většině vyučovaných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření. O hospitační činnosti je vedena přehledná dokumentace. S ohledem na popsání inspekční zjištění není na žádoucí úrovni systematická spolupráce vedení školy s některými vyučujícími a vedoucími příslušných metodických orgánů. Hospitační činnost vedení školy v jazykově zaměřené výuce nepřináší učitelům dostatečnou zpětnou vazbu. Studijní výsledky žáků posuzuje vedení školy prostřednictvím zadávaných prověrek a testů. Škola sleduje a hodnotí výsledky svých žáků, kterých dosahují ve studiu na středních školách a úspěchy žáků v soutěžích a olympiádách.

Hospodaření s finančními prostředky školy je soustavně kontrolováno a pravidelně vyhodnocováno. Vedení školy dbá na účelné využití finančních prostředků.

Kontrolní mechanismy školy vykazují průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Plánování činnosti školy vychází z vhodně stanovených koncepčních záměrů a je pojato jako ucelený systém. Rezervy jsou v konkrétní realizaci plánovaných cílů ve výuce některých předmětů. Volitelné předměty cvičení z českého jazyka a cvičení z matematiky nemají stanoven vzdělávací obsah.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je optimální vzhledem k vzdělávacímu programu školy a podmínkám, které má škola pro jeho realizaci. Dílčí nedostatky vykazuje oblast spolupráce vedení školy s metodickými orgány, jež nepřináší systematické zkvalitňování výuky.

Pracovníci školy jsou vhodně motivováni ke kvalitní práci. Jejich kvalifikace a schopnosti jsou plně využity. Vedení školy věnuje značnou pozornost dalšímu vzdělávání pedagogů a vytváří jim v tomto směru optimální podmínky. Pracovníkům je umožněno podílet se na řízení školy a uplatnit vlastní iniciativu, nápady a zkušenosti. Vedení školy pozitivně ovlivňuje kvalitu interpersonálních vztahů ve škole a významně tak přispívá ke stabilizaci pracovníků.

Kontrolní a hospitační činnost je sice plánovaná a organizačně zajištěná, ale v některých oblastech málo účinná. Dílčí rezervy jsou ve výraznějším zapojení metodických orgánů do evaluace výchovně vzdělávací činnosti školy.

Celková úroveň řízení základní školy je hodnocena jako průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Přehled odborné a pedagogické způsobilosti pracovníků školy
- Učební plány školy
- Koncepce rozvoje školy
- Soubor pedagogicko organizačních informací na školní rok 2000–2001
- Program práce školy ve školním roce 2000–2001
- Plán kontrolní činnosti ve školním roce 2000–2001
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999–2000
- Měsíční plány práce školy
- Plán práce výchovného poradce
- Plán činnosti školní družiny
- Minimální preventivní program školy
- Dokumentace o kontrolní a hospitační činnosti vedení školy
- Záznamy o činnosti metodických orgánů školy
- Vnitřní platový řád školy
- Klasifikační řád školy
- Přidělení funkcí a pracovních povinností pracovníkům
- Tematické plány vyučujících
- Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy na školní rok 2000–2001
- Plán vnitřních i mimoškolních akcí školy pro školní rok 2000–2001
- Klasifikační záznamy vyučujících
- Individuální vzdělávací programy pro zdravotně oslabené žáky
- Žákovské knížky

ZÁVĚR

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je celkově hodnocena jako velmi dobrá. Pozitiva byla shledána v oblasti péče školy o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, kladně je hodnoceno zapojení žáků školy do soutěží a dalších aktivit, kterými škola vhodně doplňuje a rozšiřuje výuku. Celkově pozitivně je hodnocena úroveň výuky sledovaných předmětů na 1. stupni. Rezervy byly shledány ve výuce na 2. stupni. Týkají se plánování výuky, efektivní organizace činností v hodinách a výběru optimálních vyučovacích metod a forem práce.

Pozitivem v oblasti řízení je koncepční plánování a promyšlená organizace činnosti pracovníků. Zjištěné rezervy ve výuce některých sledovaných předmětů ukazují na nedostatky v oblasti metodického řízení činnosti školy. Metodické řízení neprobíhá v těsné vazbě na výsledky průběžně vykonávané a vyhodnocované kontroly, metodické orgány nejsou plně zapojeny do evaluace výchovně vzdělávací činnosti školy. Úroveň řízení činnosti školy vykazuje negativa a pozitiva téměř v rovnováze.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou školou využívány efektivně vzhledem ke zvolenému vzdělávacímu programu a v souladu s účelem jejich poskytnutí.

V činnosti školy jsou negativa a pozitiva téměř v rovnováze.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Arnošt Punčochář	Mgr. Arnošt Punčochář v.r.
Členové týmu	Mgr. Jana Dostálová	Mgr. Jana Dostálová v.r.
	Jiří Horák, promováný historik	Jiří Horák, promováný historik v.r.
	Mgr. František Sedláček	Mgr. František Sedláček v.r.

V Jindřichově Hradci dne 20. prosince 2000

Přílohy

- Tematický plán z předmětu český jazyk a literatura pro 6. ročník
- Tematický plán z předmětu český jazyk a literatura pro 7. ročník

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. prosince 2000

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Jana Rychlíková

Mgr. Jana Rychlíková v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad: ŠÚ České Budějovice, Nerudova 59, 370 04 Č. Budějovice	2001-01-15	3/01
Zřizovatel: Město České Budějovice, Lidická 4, 370 92 Č. Budějovice	2001-01-15	4/01

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	K inspekční zprávě nebyly ředitelkou školy podány připomínky.